

Motion till riksdagen
2008/09:So316

av Anita Brodén (fp)

Amalgamets negativa påverkan

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillförsäkra patienter med amalgamfyllningsproblem lika behandling i hela landet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om angelägenheten av att sambandet ohälsa–kvicksilver-exponering utreds.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att åtgärder vidtas så att berörda tandsköterskors problem tas på allvar.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om den ökade andelen kvicksilver som frigörs efter avlidna, jordbegravda, personer.¹

Fel! Okänt namn på

¹ Yrkande 4 hänvisat till MJU.

Motivering

Amalgamets påverkan på människor och miljö har utretts under ett stort antal år. Forskare har ställts mot forskare och enskilda människor som upplevt besvär på grund av amalgamfyllning har inte alltid tagits på allvar. Det är nu hög tid att ta berörda människor och miljön på allvar.

Patientperspektiv

År 1994 fattades beslut om en avveckling av amalgam i Sverige, och 1995 upprättades ett frivilligt avtal mellan Socialdepartementet och Landstingsförbundet om att amalgam inte skall användas inom barn- och ungdomsvården. Man får inte heller sedan några år tillbaka någon ersättning från tandvårdsförsäkringen när man gör amalgamfyllningar. I Dentalmaterialutredningen (SOU 2003:53) framkom att det behövs regelförändringar för att tillförsäkra patienter med amalgamfyllningsproblem lika behandling i hela landet. Det är angeläget att dessa regelförändringar genomförs.

Personalperspektiv

Frågan om exponering för kvicksilver har under den senaste tiden fått förnyad aktualitet då nordiska tandsköterskor agerat och där våra grannländers regeringar tagit frågan på stort allvar. Många tandsköterskor har på grund av bristande information under ett stort antal år utsatts för inte minst kvicksilverångor och hudpenetration i arbetet med att framställa amalgamfyllningar. Inom EU har man arbetat med dessa frågor på ett långsiktigt sätt genom EU:s kemikalielagstiftning Reach, men också genom EU:s kvicksilverstrategi. Det som framkommit där är bland annat följande:

Relativt låga doser kan få allvarliga följder för nervsystemets utveckling. Låga doser kopplas till skadliga effekter på hjärt- och kärlsystem samt immun- och fortplantningssystemen. Kvicksilvret är svårnedbrytbart och kan i miljön ändra form till metylkvicksilver, som är den giftigaste formen av kvicksilver. Metylkvicksilver tar sig lätt in i moderkakan och genom blod-hjärnbarriären och kan på så sätt hindra den mentala utvecklingen även hos foster. Följaktligen måste problemet att kvinnor i fruktsam ålder och barn exponeras för kvicksilver tas på största allvar. Den största källan till kvicksilverexponering är för de flesta människor inandning av kvicksilverångor från amalgamfyllningar.

Den norska slutrapporten som publicerats bekräftar den bild som tidigare framkommit avseende samband mellan kvicksilverexponering och ohälsoproblem.

Det är angeläget att ta del av dessa resultat rörande sambandet ohälsa-kvicksilverexponering samt att vidta åtgärder som leder till att många tandsköterskors problem tas på allvar. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen tillkänna.

Fel! Okänt namn på

Kvicksilver är inte enbart ett problem för enskilda medborgare utan kan också förorsaka stor miljöskada då kvicksilvret frigörs ur jorden.

Det befaras att andelen kvicksilver som finns i amalgamfyllningar kommer att öka i takt med en ökad andel avlidna, jordbegravda personer. Stor osäkerhet råder avseende konsekvenserna för miljö och människa. Vid kremering tas kvicksilvret om hand.

Stockholm den 2 oktober 2008

Anita Brodén (fp)